

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی		نام درس:	علوم و فنون 2	محل مهر:
نام پدر:	وزارت آموزش و پرورش		تاریخ امتحان:	1400/3/1	آموزشگاه:
پایه:	شعبه کلاسی:	اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی		تعداد صفحات:	تعداد سوال:
شماره صدلی:	رشته:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان طس		زمان شروع:	وقت:
		دبیرستان نمونه دولتی پنجم اردبیهشت		11/5	80 دقیقه

ضمن خداقوت به دانش آموزان و داوطلبان عزیز، سوالات زیر را به دقت بخوانید و با توکل به خدا و آرامش خاطر پاسخ دهید.

نمره به عدد:	نمره به حروف:	امضای دبیر:
ردیف الف	تاریخ ادبیات: ۲ نمره	بارم ۱
۰/۱۵	(۱) معروفترین و پرکارترین شاعر سبک هندی کیست و به چه دلیل شهرت دارد؟	
۰/۱۵	(۲) چرا کلیم کاشانی « خلاق المعانی ثانی » لقب گرفت ؟	
	(۳) نوع نثر در هریک از آثار زیر چگونه است؟	
	طبقات ناصری: جامع التواریخ:	
ب	سبک شناسی: ۲ نمره	بارم ۰/۱۵
	۱- ابیات زیر را از نظر ویژگی فکری، مقایسه و سبک شناسی کنید. (برای هر بیت ذکر یک ویژگی کافی است)	
	الف) به ایـزده که گـرم ما خرد داشتیم کجـا این سرانجام بد داشتیم؟	(فردوسی)
	ب) فاش می گویم و از گفته ی خود دلشادم بنده ی عشقم و از هر دو جهان آزادم	(حافظ)
	۲- ابیات زیر را بخوانید، سپس، با توجه به ویژگی های شعر سبک هندی، جدول را کامل کنید.	
	نیستم بلیبل که بر گلشن نظـر باشد مرا	باغهای دلگشا در زیر پـر باشد مرا
	سرمه ی خاموشی من از سواد شهرهاست	چون جرس گلبانگ عشرت در سفر باشد مرا
	باده نتواند برون بردن مـرا از فکـر یار	دست دایم چون سیـو در زیر سر باشد مرا
	در محیط رحمت حق، چون حباب شوخ چشم	بادبان کشتی از دامان تـر باشد مرا
	منزل آسایش من محـو در خود گشتن است	گردبـادی می تواند راهبـر باشد مرا
	از گرانسنگی نمی جنیم ز جای خویشـتن	تیغ اگر چون کوه بر بالای سر باشد مرا
	می گذارم دست خود را چون صدف بر روی هم	قطره ی آبی اگر همچون گـهر باشد مرا
	ویژگی زبانی	ویژگی ادبی
	ویژگی فکری	
ب	زیبایی شناسی: ۶ نمره	بارم ۱
	۱- در بیت زیر انواع تشبیه را بیابید، سپس، ارکان اصلی تشبیه را مشخص کنید.	
	گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد ؟ آکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم	
	۲- در ابیات زیر « مجاز » را بیابید و بتوسید در کدام یک علاقه ی مجاز مشابهت است ؟	
	الف) از من غمزده دل می طلبد غمزه ی دوست	دوستان دلبر ما نرگس گویا دارد
	ب) در این بود درویشش شوریده رنگ	که شیری برآمد شغالی به چنگ
	پ) بیامد که جوید ز ایـران نـبرد	سر هم نـبرد اندر آرد به گرد

<p>بارم</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p>	<p>۳- استعاره ها را بیابید و نوع دقیق هریک را مشخص کنید.</p> <p>الف) از این سبّ روان در دیسده ی شاه ب) هر نفس آواز عشق می رسد از چپ و راست</p> <p>ز هر موجی هزاران نیش می رفت ما به فلک بوده ایم عزم تماشا که راست؟</p> <hr/> <p>۴- با ذکر دلیل بگویید در کدام یک تشخیص وجود دارد؟</p> <p>الف) نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد ب) تو را ز کنگره ی عرش می زنند صغیر</p> <p>عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد ندانمت که در این دامگه چه افتاده است</p> <hr/> <p>۵- تشبیه را در بیت زیر بیابید و از آن یک استعاره بسازید و در جمله ای به کار ببرید .</p> <p>بیاموزمت کیمیای سعادت ز هم صحبت بد جدایی جدایی</p> <hr/> <p>۶- کنایه ها را بیابید و مفهوم هر یک را بنویسید .</p> <p>الف) همه برده سر در گریبان فرو ب) همت مردانه می خواهد گذشتن از جهان</p> <p>نشد هیچ کس را هوس ، رزم او یوسفی باید که بازار زلیخا بشکند</p> <hr/> <p>۷- در بیت زیر استعاره و کنایه را بیابید و فرق آنها را بنویسید .</p> <p>بخت بد بین که به سر وقت من آن سرو روان آمد از لطف زمانی که زمین گیر شدم</p>	
<p>۲</p> <p>۲</p>	<p>نقد و تحلیل نظم و نثر: ۴ نمره</p> <p>الف) ابیات زیر را با توجه به ویژگی های سبک عراقی از نظر فکری و ادبی سبک شناسی و تحلیل کنید .</p> <p>« سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت تنم از واسطه ی دوری دلبر بگداخت سوز دل بین که ز بس آتش اشکم دل شمع آشنایی نه غریب است که دلسوز من است خرقه زهــــد مرا آب خرابات ببرد چون پیاله دلم از توبه که کردم بشکست ماجرا کم کن و باز آ که مرا مردم چشم ترک افسانه بگو حافظ و می نوش دمی</p> <p>آتشی بود در این خانه که کاشانه بسوخت جانم از آتش مهر رخ جانانه بسوخت دوش بر من ز سر مهر چو پروانه بسوخت چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت خانه عقل مــــرا آتش میخانه بسوخت همچو لاله جگرم بی می و خمخانه بسوخت خرقه از سر به درآورد و به شکرانه بسوخت که نخفتیم شب و شمع به افسانه بسوخت »</p> <hr/> <p>ب) متن زیر از کتاب « عالم آرای عباسی » را بخوانید ؛ سپس ، دو ویژگی زبانی و دو ویژگی ادبی نثر قرن های دهم و یازدهم را در آن نشان دهید .</p> <p>« در اوان نشأه جوانی به اغوای کوتاه خردان دنیاپرست خود را از اکتساب علوم متداوله که طبیعت به آن راغب و آشنا شده بازآورده، هوس علم سیاق نمودم و مدتی بدان شغل ناتمام بی سرانجام پرداختم. چون در آن فن به اعتقاد ناقص خود فی الجمله رتبه کمال یافتم و برخی از اوقات شریف را به مهمات ارباب دولت مصروف ساختم ، عقل دوراندیش مرا از سکر خواب غفلت بیدار ساخت »</p>	<p>ت</p> <p>ت</p>
	<p>موسیقی شعر: ۶ نمره</p> <p>۱- با خوانش درست ابیات ، رمز پایه های آوایی یا ارکان آن را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید.</p>	<p>ت</p>

بارم ۳ شماره صفحه : ۳

الف) ز کوی یار می آید ، نسیم باد نوروزی
از این باد ار مدد خواهی ، چراغ دل برافروزی

۱

ب) مرا کز جام عشقت مست گشتم
وصال و هجر یکسان می نماید

۲- ابیات زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید ؛ سپس جدول را کامل کنید.
الف) غمش در نهان خانه ی دل نشیند   به نازی که لیلی به محمل نشیند

۱/۵

				پایه های آوایی
				وزن واژه
				نشانه های هجایی

ب) باد خزان روی به بستان نهاد
کرد جهان باز دگرگون نهاد

۱/۵

				پایه های آوایی
				وزن واژه
				نشانه های هجایی

۳- با ذکر دلیل بنویسید کدام یک از ابیات زیر همسان دولختی و کدام یک همسان تک لختی است؟
الف) یکی نغمز بازی کند روزگار   که بنشاندت پیشش آموزگار
ب) از رخ سیراب خود ، بر جگرم آب زن   کز تپش تشنگی ، شد جگر من سراب

۱

سربلند و پیروز باشید

۲۰